

Opole , 23 marca 2022 r.

**Raport z działalności
Rzecznika Funduszy Europejskich
za rok 2021**

<p>Opracował Rzecznik Funduszy Europejskich</p>	<p>Podpis Aleksandra Świerczyńska</p>	<p>Data 23 marca 2022 r.</p>
<p>Przedłożono Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Opolskiego na lata 2014-2020</p>	<p>28 marca 2022 r. Data</p>	
<p>Do wiadomości otrzymują:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. P. Karina Bedrunka - Dyrektor Departamentu Funduszy Europejskich 2. P. Maciej Kalski - Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu 3. P. Tomasz Hanzel - Dyrektor Opolskiego Centrum Rozwoju Gospodarki 4. P. Piotr Dancewicz - Dyrektor Biura Stowarzyszenia Aglomeracja Opolska 	

Spis treści

1	Podstawa prawna i cel Raportu	6
2	Zakres Raportu.....	6
3	Działania Rzecznika Funduszy Europejskich wynikające z ustawy wdrożeniowej.....	6
	3.1 Rozpatrywanie zgłoszeń	6
	3.2 Okresowy przegląd procedur.....	9
	3.3 Propozycje usprawnień	18
	3.4 Analiza działań informacyjno-promocyjnych	18
	3.5 Informacje dodatkowe.	19

Skróty używane w dokumencie

DFE	Departament Funduszy Europejskich w UMWO
DW	Dział Windykacji w OCRG
EFRR	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
EFS	Europejski Fundusz Społeczny
IP	Instytucja Pośrednicząca w realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020
IW	Instrukcja Wykonawcza
IZ RPO	Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Opolskiego
kpa	Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 735 z późn. zm.)
LSiWD	Listy sprawdzające i wzory dokumentów wykorzystywane do realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020
NSA	Naczelny Sąd Administracyjny
OCRG	Opolskie Centrum Rozwoju Gospodarki
OFIP	Opis Funkcji i Procedur Obowiązujących w Instytucji Zarządzającej oraz Instytucji Certyfikującej. Regionalny Program Operacyjny Województwa Opolskiego na lata 2014-2020.
RFE, Rzecznik	Rzecznik Funduszy Europejskich, o którym mowa w art. 14a ustawy wdrożeniowej
Rozporządzenie ogólne	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320, z późn. zm.)
RPO WO	Regionalny Program Operacyjny Województwa Opolskiego na lata 2014-2020
RW	Referat Wdrażania w DFE
ufp	Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.)
UMWO	Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego
Ustawa wdrożeniowa	Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 818)
WSA	Wojewódzki Sąd Administracyjny

WUP	Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu
Związek ZIT	Stowarzyszenie Aglomeracja Opolska

1 Podstawa prawna i cel Raportu

Podstawą opracowania niniejszego *Raportu* jest art. 14a ust. 7 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. *o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (ustawy wdrożeniowej)*. Zgodnie z przywołanym przepisem Rzecznik Funduszy Europejskich (*Rzecznik*) sporządza, w terminie do 31 marca, roczny raport ze swojej działalności za poprzedni rok. Rzecznik przedkłada Raport Instytucji Zarządzającej, która zamieszcza go na swojej stronie internetowej.

Celem sporządzenia Raportu jest monitorowanie realizacji zadań Rzecznika oraz ocena wpływu jego działalności na realizację Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020.

2 Zakres Raportu

Raport przedstawia opis i wyniki działań podjętych przez Rzecznika w okresie sprawozdawczym związane z wykonywaniem zadań wynikających z ustawy wdrożeniowej, w tym informacje w zakresie:

1. rozpatrywanych zgłoszeń (liczba zgłoszeń, sposób ich rozpatrzenia),
2. przygotowanych i przekazanych do właściwych instytucji rekomendacji,
3. przeprowadzonych przeglądów procedur.

3 Działania Rzecznika Funduszy Europejskich wynikające z ustawy wdrożeniowej

3.1 Rozpatrywanie zgłoszeń

Ogólna liczba zgłoszeń wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 r.	7
W tym zakończonych	7

W okresie 1 stycznia - 31 grudnia 2021 r. do Rzecznika Funduszy Europejskich wpłynęło 7 zgłoszeń.

4 zgłoszenia pochodziły od uczestników projektów. 1 zgłoszenie pochodziło od osoby fizycznej chcącej skorzystać z funduszy europejskich w ramach projektu związanego z wymianą źródeł ciepła. Ponadto do RFE zgłosił się Wykonawca, który podejrzewał, iż wystawiona przez niego faktura mogła zostać przedstawiona IZ do rozliczenia przez Beneficjenta. Beneficjent nie zapłacił jednak Wykonawcy za zrealizowaną usługę. 1 zgłoszenie pochodziło od anonimowego nadawcy, który miał pytania dotyczące udzielania zamówień w ramach projektów.

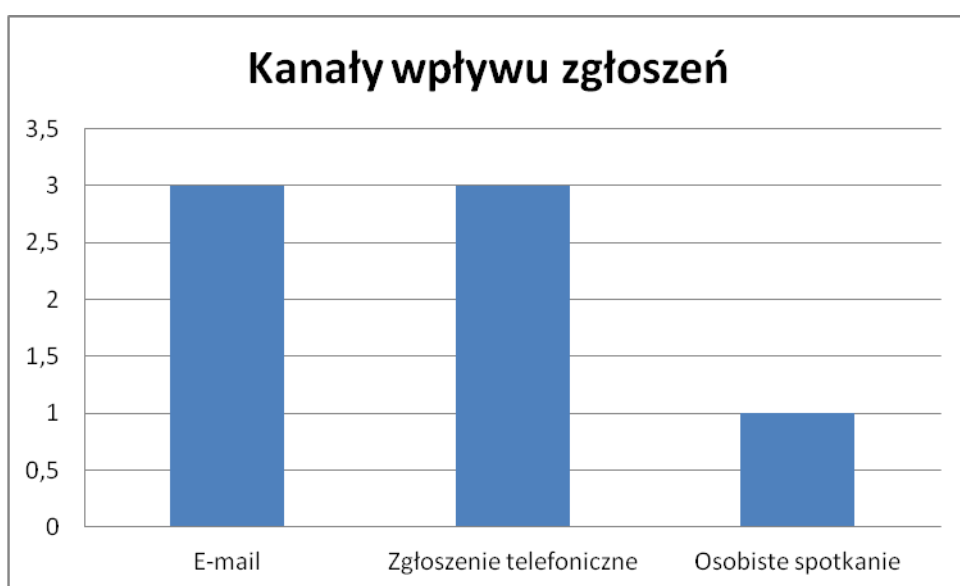
RFE obserwuje systematyczny spadek zgłoszeń. Taka sytuacja może wynikać z kilku przyczyn. Beneficjenci nabyli doświadczenie w poprzednich latach wdrażania programu, więc procedury i zasady są im już znane. Ponadto szereg ułatwień w realizacji projektów został wprowadzony w czasie trwania epidemii COVID-19. Zmiany te zostały wdrożone zarówno na poziomie ministerialnym (np. zawieszenie obowiązywania części Wytycznych), jak i regionalnym. IZ rekomendowała m. in. wydłużenie terminu realizacji projektu o czas niezbędny do zrealizowania

pierwotnie określonego zakresu rzeczowego oraz dokonanie analizy projektu pod kątem możliwości przeznaczenia środków na inne cele projektowe. Dzięki takiemu podejściu Beneficjenci mogli przystosować realizację projektu do zmienionych warunków wywołanych sytuacją epidemiologiczną. Równocześnie IZ podjęła szereg działań mających na celu zwiększenie zdrowotnego, społecznego i ekonomicznego bezpieczeństwa regionu.

Z drugiej strony brak zgłoszeń dotyczących usprawnień może wynikać z faktu, iż Zgłaszający oczekują na rozpoczęcie wdrażania perspektywy finansowej 2021-2027. ZWO przeprowadził w 2021 r. szeroko zakrojone konsultacje społeczne projektu programu regionalnego FEO 2021-2027. W ich trakcie wpłynęło ogółem 471 uwag, które były zgłoszone przez 49 podmiotów.

Kanały wpływu zgłoszeń

Zgłoszenia były dokonywane za pośrednictwem poczty e-mail (3 zgłoszenia) oraz telefonicznie (3 zgłoszenia). Jedna osoba umówiła się na osobiste spotkanie z Rzecznikiem, gdyż chciała pokazać posiadane dokumenty.

Przedmiot zgłoszeń

5 zgłoszeń było związanych z realizacją projektów w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Zgłoszenia uczestników głównie dotyczyły uwag we wdrażaniu projektów przez beneficjentów: braku terminowości wypłaty środków oraz nie przestrzegania przez beneficjentów regulaminów. Ich niewielka liczba świadczy, iż poprawiła się jakość działania Beneficjentów. Należy wskazać, iż IZ oraz IP wprowadziły odpowiednie zapisy do umów z Beneficjentami. Zgodnie z nimi Beneficjenci nie mogą uniezależniać wypłaty stypendium stażowego uczestnikowi od otrzymania transzy dofinansowania. Działania podejmowane przez RFE polegały na mediacji między uczestnikami i beneficjentem oraz udzielaniu wyjaśnień zgłaszającym. W uzasadnionych przypadkach RFE informował o zgłoszeniach właściwe instytucje będące stronami umów z Beneficjentem.

Jedno zgłoszenie pochodziło od wykonawcy w projekcie współfinansowanym ze środków EFS. Wystawił Beneficjentowi fakturę, ale mimo upływu terminu płatności nie otrzymał zapłaty. Podejrzewał, iż może dojść do nieprawidłowości w realizacji projektu. Beneficjent powiedział mu, że zamierza przedstawić fakturę do rozliczenia pomimo braku zapłaty dla Wykonawcy. Zgłoszenie zostało przekazane do Referatu Wdrażania DFE, w celu pogłębionej weryfikacji faktury, gdy zostanie

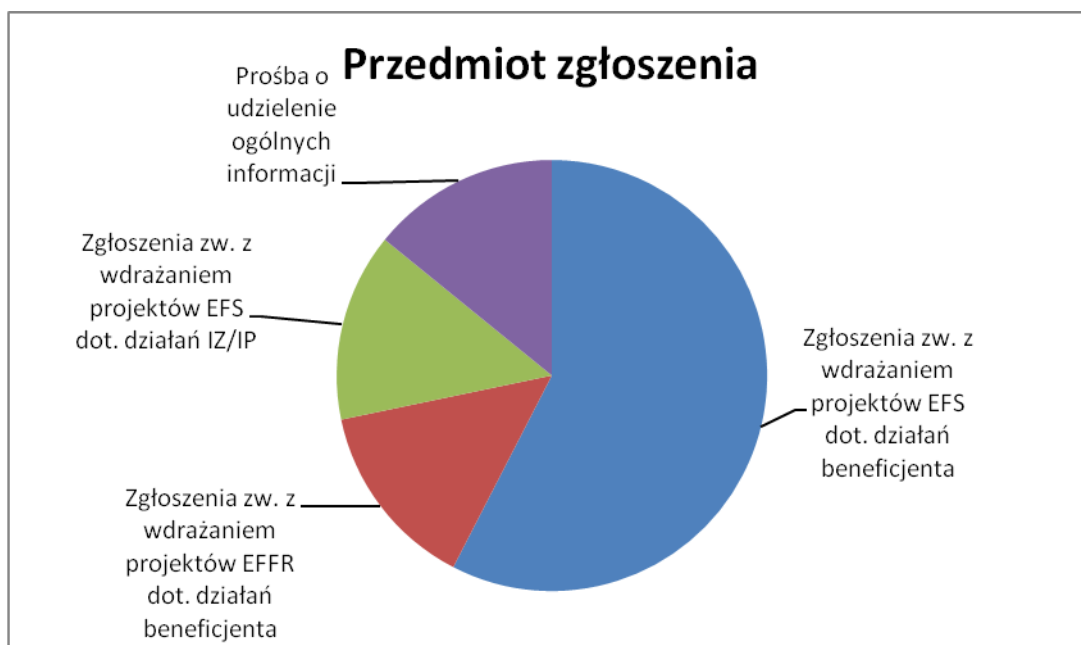
ujęta we wniosku o płatność. Jednocześnie poinformowałam Zgłaszającego, że dochodzenie roszczeń między przedsiębiorcami odbywa się na zasadach określonych w zawartej umowie lub ogólnych przepisach prawa a UMWO nie jest stroną w tej sprawie.

Jeden z Beneficjentów zwrócił się do RFE z prośbą o zajęcie stanowiska w sprawie opisu faktur przedstawianych do rozliczenia w ramach projektu. Zgodnie z zapisami umowy o dofinansowanie projektu „Oryginały faktur lub innych dokumentów o równoważnej wartości dowodowej związane z realizacją Projektu na odwrócie powinny posiadać opis zawierający co najmniej numer Umowy.” Zgłaszający zawarł taki opis, jednak otrzymał z IP uwagę do wniosku, iż powinien go zmienić i zamiast numeru umowy wpisać numer aktualnego aneksu i datę jego zawarcia. Zgłaszający nie zgadzał się z zastrzeżeniem IP i poprosił RFE o interpretację. RFE ustalił z IP, że opis jest prawidłowy.

W zakresie EFRR jedno zgłoszenie dot. możliwości otrzymania dotacji na wymianę pieca. Zgłaszająca poinformowała, iż złożyła stosowny wniosek i chciałaby dowiedzieć się, co ma zrobić, aby otrzymać dotację. RFE wyjaśnił, iż Beneficjenci tworzą regulaminy, które określają zasady i procedury przyznawania dotacji. Wskazał właściwy regulamin i omówił najważniejsze punkty.

Jedno zgłoszenie pochodziło od anonimowego Zgłaszającego. Miał pytania dotyczące udzielania zamówień w projekcie w trybie zasada konkurencyjności. Chciał się dowiedzieć, jaki jest tryb odwoławczy od rozstrzygnięcia zamawiającego. Ponadto pytał o możliwość zapoznania się z treścią ofert innych wykonawców w postępowaniu.

Podsumowując należy podkreślić, iż zgłoszenia w zdecydowanej części dotyczą działań Beneficjentów realizujących projekty współfinansowane z EFS i EFRR, a w niewielkim stopniu instytucji (IZ/IP) odpowiedzialnych za przygotowanie i wdrożenie RPO WO. Oznacza to, iż wypracowane oraz stosowane przez IZ/IP procedury są właściwe i umożliwiają płynną realizację projektów.

Termin rozpatrzenia zgłoszenia

Sprawy były rozpatrywane przez RFE w ustawowym terminie do 30 dni. Termin rozpatrzenia zgłoszenia, liczony jako czas od wpłynięcia zgłoszenia do otrzymania odpowiedzi przez Zgłaszającego wynosił średnio 4 dni kalendarzowe. W jednym przypadku zgłoszenie Uczestnika projektu dotarło do RFE po 54 dniach z innej komórki UMWO. Dotyczyło ono opóźnień w wypłacie stypendium stażowego. W momencie zapoznania się ze sprawą Beneficjent wypłacił już zaległe środki.

Sposób rozpatrzenia zgłoszenia

W większości przypadków działania Rzecznika polegały na udzielaniu wyjaśnień. Dotyczyło to sytuacji, gdy Zgłaszający kierowali do Rzecznika pytania związane z wdrażaniem funduszy, np. jakie są zasady udzielania zamówień w ramach projektów finansowanych ze środków UE, jak otrzymać dotację na wymianę źródła ciepła.

Ponadto udzielenie wyjaśnień zakończyło również zgłoszenie, których przedmiotem były zastrzeżenia do działań Beneficjenta. RFE skontaktował się z Beneficjentem i zapoznał z jego stanowiskiem. Następnie przedstawił je Uczestnikowi i poinformował o konieczności spotkania Koordynatora projektu oraz potencjalnego pracodawcy.

RFE podczas spotkania roboczego z IP przedyskutował zastrzeżenia Beneficjenta i wypracował zasady opisu faktur zgodne z propozycją Zgłaszającego.

W przypadku zgłoszeń dot. braku/opóźnień wypłaty stypendiów stażowych RFE skontaktował się z Wojewódzkim Urzędem Pracy, do którego należy kontrola prawidłowej realizacji umowy przez Beneficjenta. Zgodnie z zapisami umowy o dofinansowanie Beneficjent bez względu na to, czy został rozliczony wniosek o płatność i przekazane zostały środki przez Instytucję Pośredniczącą, zobowiązany jest do wypłacania uczestnikom projektu, stypendium szkoleniowego i stażowego w terminach wynikających z umów z nimi zawartych oraz uregulowanie świadczeń pochodnych, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa (w szczególności składki na ubezpieczenie społeczne).

3.2 Okresowy przegląd procedur.

W 2021 r. RFE dokonał okresowych przeglądów procedur z zakresu odzyskiwania środków od Beneficjenta przez następujące instytucje zaangażowane we wdrażanie Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego:

- 1) Instytucję Zarządzającą – Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego,
- 2) Instytucję Pośredniczącą – Wojewódzki Urząd Pracy,
- 3) Instytucję Pośredniczącą – Opolskim Centrum Rozwoju Gospodarki.

Zgodnie z dokumentem *Opis Funkcji i Procedur Obowiązujących w Instytucji Zarządzającej oraz Instytucji Certyfikującej. Regionalny Program Operacyjny Województwa Opolskiego na lata 2014-2020*, „Związek ZIT występuje w RPO WO 2014-2020 jako IP o ograniczonym zakresie powierzonych zadań. IZ RPO WO 2014-2020 powierzyła Związkowi ZIT przeprowadzenie naborów we wskazanych dla ZIT działaniach RPO WO 2014-2020, ocenę projektów, opracowanie listy rankingowej projektów w uzgodnieniu z IZ RPO WO 2014-2020.” Tym samym IP ZIT nie odzyskuje środków od Beneficjentów.

Wybór problematyki odzyskiwania środków wydatkowanych nieprawidłowo jest konsekwencją wcześniejszych przeglądów procedur. RFE dokonał w 2020 r. przeglądu procedur przeprowadzania kontroli, podczas których może mieć miejsce stwierdzenie nieprawidłowości. Jeśli Beneficjent nie zwróci środków lub nie wyrazi zgody na pomniejszenie kolejnej transzy, konieczne jest ich odzyskanie przez IZ/IP.

Ad. 1) Odzyskiwanie środków przez Instytucję Zarządzającą.

W ramach przeglądu procedur w zakresie odzyskiwania kwot przez Instytucję Zarządzającą Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Opolskiego na lata 2014-2020 analizie został poddany podproces Podproces 8.1 Odzyskiwanie kwot na drodze postępowania administracyjnego.

Dokumenty poddane analizie podczas przeglądu to odpowiednie zapisy Instrukcji Wykonawczych IZ wersja nr 29 (dokument przyjęty uchwałą ZWO nr 4497/2021 z dnia 29 marca 2021 r.), dokument Listy sprawdzające i wzory dokumentów wykorzystywane do realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020 Tom 9 Zakres: Odzyskiwanie kwot - Wersja nr 17., a także zapisy wybranych umów o dofinansowanie:

1. Umowa o dofinansowanie Projektu w formie zaliczki lub refundacji dla Projektu wdrażanego przez Instytucję Zarządzającą w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020 w ramach: Osi priorytetowej V: *Ochrona środowiska, dziedzictwa kulturowego i naturalnego*, Działania 5.2: *Poprawa gospodarowania odpadami komunalnymi (umowa EFRR)*,
2. Umowa o dofinansowanie Projektu w ramach: Osi priorytetowej VIII – *Integracja społeczna* Działanie 8.1 – *Dostęp do wysokiej jakości usług zdrowotnych i społecznych, w zakresie usług społecznych – wsparcia dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu* Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020 (*umowa EFS*).

W wyniku analizy RFE potwierdził, iż proces jest zgodny z zapisami dot. odzyskiwania kwot zawartymi w Ustawie wdrożeniowej, Ustawie o finansach publicznych, Kodeksie postępowania administracyjnego, Ustawie o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2020 r. poz. nr 1427 z późn. zm.), Ustawie Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2019 r. poz. nr 2325 z późn. zm.), Wytycznych w zakresie sposobu korygowania i odzyskiwania nieprawidłowych wydatków oraz zgłaszania nieprawidłowości w ramach programów operacyjnych polityki spójności na lata 2014-2020. Ponadto RFE ocenił, że opis procesu w IW jest czytelny i wspomaga pracowników w wykonywaniu ich zadań. RFE stwierdził, że wzory pism do Beneficjenta są napisane prostym językiem i odpowiadają wymaganiom prawa. RFE przedstawił 6 rekomendacji w celu usprawnienia procesu. Miały one charakter porządkujący i doprecyzowujący istniejące zapisy. Rekomendacje zostały zaakceptowane przez IZ.

Podproces *Odzyskiwanie kwot na drodze postępowania administracyjnego* jest uruchamiany, gdy środki przeznaczone na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich zostaną przez Beneficjenta wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem, z naruszeniem procedur obowiązujących przy ich wykorzystaniu bądź pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości. Zgodnie z zapisami IW Instytucja Zarządzająca, po bezskutecznym wezwaniu beneficjenta do zwrotu środków lub niewyrażenia przez beneficjenta zgody na pomniejszenie kolejnych płatności, wydaje decyzję określającą kwotę przypadającą do zwrotu, termin od którego nalicza się odsetki oraz sposób zwrotu środków.

Dodatkowo beneficjent zostaje wykluczony z możliwości otrzymania środków europejskich, jeżeli:

- otrzymał płatność na podstawie przedstawionych jako autentyczne dokumentów podrobionych, przerobionych lub potwierdzających nieprawdę, lub
- nie zwrócił środków w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji, lub
- okoliczności wykorzystania środków niezgodnie z przeznaczeniem, naruszeniem procedur lub pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości wystąpiły wskutek popełnienia przestępstwa przez beneficjenta, partnera, podmiot upoważniony do dokonywania wydatków, a w przypadku gdy podmioty te nie są osobami fizycznymi – osobę uprawnioną do wykonywania w ramach projektu czynności w imieniu beneficjenta, przy czym fakt popełnienia przestępstwa został potwierdzony prawomocnym wyrokiem sądu.

W umowie EFRR oraz umowie EFS zostały zawarte zapisy zobowiązujące Beneficjenta do zwrotu środków wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem, z naruszeniem procedur obowiązujących przy ich wykorzystaniu bądź pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości. Zwrot środków powinien nastąpić w terminie 14 dni od dnia otrzymania pisemnego wezwania IZ. W umowie wskazano numer rachunku bankowego, na który należy dokonać zwrotu oraz informacje, które powinny być zawarte w opisie przelewu. W przypadku, gdy Beneficjent nie zwróci środków, IZ po przeprowadzeniu postępowania określonego przepisami ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego, wydaje decyzję, o której mowa w art. 207 ust. 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Od ww. decyzji Beneficjentowi przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy. Ponadto w umowie zawarto zapis, iż Beneficjent zobowiązuje się do ponoszenia udokumentowanych kosztów podejmowanych wobec niego działań windykacyjnych, o ile nie narusza to przepisów prawa powszechnego. W ocenie RFE takie zapisy cechuje dostateczny stopień szczegółowości. Informują one Beneficjenta o konsekwencji poniesienia nieprawidłowych wydatków.

W przypadku braku zwrotu przez beneficjenta środków określonych w decyzji, do egzekucji należności, mają zastosowanie przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Po upływie okresu do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy i bezskutecznym upływie terminu do zwrotu następuje wystosowanie do beneficjenta upomnienia zawierającego wezwanie do zwrotu należności z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego. Jeżeli należność nadal nie zostanie uregulowana zostaje wystawiony tytuł wykonawczy, który jest kierowany do właściwego organu egzekucyjnego wraz z wnioskiem o wszczęcie egzekucji.

Beneficjent ma prawo zwrócenia się do IZ z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy lub może wnieść skargę na tę decyzję do WSA w Opolu bez skorzystania z tego prawa. Skargę wraz z kompletną dokumentacją w sprawie należy wnieść w terminie 30 dni od dnia doręczenia skarżącemu decyzji.

WSA w razie nieuwzględnienia skargi oddala skargę, a w przypadku uwzględnienia skargi:

- uchyla decyzję lub postanowienie w całości albo w części, lub
- stwierdza nieważność decyzji lub postanowienia w całości lub w części, lub
- stwierdza wydanie decyzji lub postanowienia z naruszeniem prawa.

Od wyroku lub postanowienia kończącego postępowanie w sprawie wydanego przez WSA w Opolu zarówno beneficjent, jak również IZ RPO WO 2014-2020 może (za pośrednictwem WSA w Opolu) wnieść skargę kasacyjną do Naczelnego Sądu Administracyjnego, w terminie 30 dni od dnia doręczenia odpisu orzeczenia z uzasadnieniem. Wniesienie skargi odbywa się na zasadach określonych w Ustawie – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. NSA może oddalić skargę kasacyjną lub w przypadku uwzględnienia skargi kasacyjnej uchyla zaskarżone orzeczenie w całości lub w części i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania sądowi, który wydał orzeczenie, a gdyby ten sąd nie mógł rozpoznać jej w innym składzie, innemu sądowi.

Opis kolejnych czynności zawarty w Podprocesie 8.1 Odzyskiwanie kwot na drodze postępowania administracyjnego jest wystarczająco szczegółowy, aby pracownicy IZ prawidłowo przeprowadzili procedurę odzyskania kwot od Beneficjenta. W zasadzie cały proces jest realizowany w Referacie Kontroli, Odwołań i Nadzoru Instrumentów Finansowych w Sekcji Odwołań. RFE zwrócił uwagę, iż w Instrukcji dla podprocesu 8.1.2 znalazły się czynności polegające na monitorowaniu wykonywania zaleceń pokontrolnych zawarte w podprocesie 3.2 Kontrola realizacji projektów i zarekomendował ich usunięcie.

RFE zwrócił uwagę na zapisy Instrukcji dotyczące przekazywania pism beneficjentowi. Zgodnie z zapisami podprocesu Zawiadomienie o wszczęciu postępowania jest przekazywane Beneficjentowi listem poleconym za zwrotnym potwierdzeniem odbioru. Zawiadomienie otrzymuje do wiadomości również Skarbnik Województwa. Postępowanie takie jest zgodne z zapisem art. 39 kpa, który stanowi, iż „Organ administracji publicznej doręcza pisma za pokwitowaniem przez operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 2188 oraz z 2019 r. poz. 1051, 1495 i 2005), przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy.” Jednocześnie w art. 39¹ art. 39² oraz art. 39³ kpa zostały określone zasady doręczania pism drogą elektroniczną, które nie zostały przewidziane w IW. RFE zarekomendował wpisanie w IW możliwości doręczenia pism w sprawie drogą elektroniczną.

Kolejna rekomendacja dotyczyła kwestii ujęcia w IW czynności monitorowania przez pracownika IZ, czy Beneficjent nie wniósł skargi na decyzję IZ do WSA z pominięciem prawa do złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Art. 52 § 3 ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi stanowi, iż „Jeżeli stronie przysługuje prawo do zwrócenia się do organu, który wydał decyzję z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, strona może wnieść skargę na tę decyzję bez skorzystania z tego prawa.” W IW nie było do niego odniesienia.

Czwarta rekomendacja dotyczyła uzupełnienia zapisów podprocesu 8.1.2.3 Instrukcji Odzyskiwanie kwot na drodze postępowania administracyjnego. Postępowanie przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym w Opolu- skarga kasacyjna do Naczelnego Sądu Administracyjnego o czynności będące następstwem podjęcia decyzji dot. uznania słuszności orzeczenia WSA w Opolu tj. związane z zapłaceniem kosztów sądowych, jeżeli występują oraz aktualizacji rejestru obciążeń na projekcie i aktualizacji rejestru podmiotów wykluczonych.

Piąta rekomendacja był związana z czynnością zgłoszenia Beneficjenta do rejestru podmiotów wykluczonych. Zgodnie z IW pracownik RKOIF dokonuje zgłoszenia do rejestru z chwilą, gdy decyzja o zwrocie środków staje się ostateczna Rekomendacja dotyczyła uzupełnienia zapisów Instrukcji, iż w przypadku, gdy okoliczności, o których mowa w art. 207 ust. 4 pkt 1 i 4 ufp, zostaną stwierdzone po dniu, w którym decyzja stała się ostateczna, pracownik RKOIF dokonuje zgłoszenia niezwłocznie po uzyskaniu informacji o zaistnieniu ww. przesłanek. Chodzi o sytuacje, gdy beneficjent otrzymał płatność na podstawie przedstawionych jako autentyczne dokumentów podrobionych lub przerobionych lub dokumentów potwierdzających nieprawdę lub ww. okoliczności, wystąpiły wskutek popełnienia przestępstwa przez beneficjenta, partnera, podmiot upoważniony do dokonywania wydatków, a w przypadku gdy podmioty te nie są osobami fizycznymi - osobę uprawnioną do wykonywania w ramach projektu czynności w imieniu beneficjenta, przy czym fakt popełnienia przestępstwa przez wyżej wymienione podmioty został potwierdzony prawomocnym wyrokiem sądowym).

RFE przeanalizował również wzory pism, które Beneficjenci otrzymują w związku z procedurą odzyskiwania środków. Są one przede wszystkim uwarunkowane zapisami ustaw: kpa, prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, postępowanie egzekucyjne w administracji. W związku z powyższym treść pism do Beneficjenta również musi uwzględniać wymagania zawarte w ww. aktach prawnych.

Do pism tych zaliczamy Wzór wezwania Beneficjenta do zwrotu środków lub do wyrażenia zgody na pomniejszenie kolejnych płatności dla IZ RPO WO 2014-2020, Zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego, Zawiadomienia o możliwości zapoznania się z aktami dotyczącymi ..... w przedmiocie zwrotu (części) dofinansowania przyznanego ..... na realizację projektu pn. .... oraz nowym terminie załatwienia sprawy, Wzór postanowienia dla IZ RPO WO 2014-2020 w sprawie uchybienia terminu do wniesienia odwołania/wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, Wzór postanowienia IZ RPO WO 2014-2020 o dopuszczeniu/odmowie dopuszczenia dowodu, Wzór decyzji administracyjnej w I instancji. RFE ocenił, iż są związane, czytelne i zawierają wymagane przepisami elementy.

RFE przedstawił IZ uwagi do wzoru upomnienia. Zgodnie z § 2 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 4 grudnia 2020 r. w sprawie danych zawartych w upomnieniu, upomnienie zawiera nazwę wierzyciela, adres jego siedziby lub jednostki organizacyjnej. Elementów tych brakuje we *Wzorze upomnienia*. Ponadto we wzorze decyzji jest podział na środki EFRR/EFS i budżet państwa. RFE zasugerował powtórzenie powyższych informacji we wzorze upomnienia. Zgodnie z rozporządzeniem w upomnieniu należy szczegółowo opisać koszty egzekucyjne (§2 pkt 6). Nie zostały one ujęte we wzorze. Brakuje również pouczenia z art. 36 § 4 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji „W razie niewykonania obowiązku zawiadomienia, o którym mowa w § 3, doręczenie pisma wierzyciela lub organu egzekucyjnego pod dotychczasowym adresem jest skuteczne. O obowiązku zawiadomienia, o którym mowa w § 3, oraz o skutkach jego niewykonania poucza się zobowiązanego, doręczając mu odpowiednio upomnienie lub odpis tytułu wykonawczego.” RFE zaproponował uzupełnić wzór upomnienia o wskazane elementy.

Ad. 2) Przeprowadzenie procedury odzyskiwania środków przez Instytucję Pośredniczącą – Wojewódzki Urząd Pracy.

Zgodnie z dokumentem *Opis funkcji i procedur obowiązujących w Instytucji Zarządzającej oraz Instytucji Certyfikującej Regionalny Program Operacyjny Województwa Opolskiego na lata 2014-2020 (wersja nr 16)* na mocy art. 123 ust. 7 Rozporządzenia nr 1303/2013 IZ RPO WO 2014-2020 powierzyła WUP wdrażanie następujących działań RPO WO 2014-2020: 7.1, 7.2, 7.3, 7.6, 8.3, 9.1.1, 9.1.3, 9.1.5, 9.2.1. W Porozumieniu w sprawie przekazania zadań z zakresu realizacji ww. działań z dnia 11 marca 2015 r. doprecyzowano, iż do zadań IP należy m. in. wykonywanie wszelkich czynności związanych z odzyskiwaniem kwot podlegających zwrotowi od beneficjentów. Obejmuje to wydawanie decyzji administracyjnych, o których mowa w Ustawie o finansach publicznych, w tym w szczególności w art. 207 ust. 9, art. 189 ust. 3b, 3c, art. 61 i 64 oraz prowadzenie postępowań egzekucyjnych związanych z odzyskiwaniem kwot podlegających zwrotowi.

Przegląd procedur został przeprowadzony w oparciu o zapisy IW IP WUP wersja nr 21 (dokument przyjęty uchwałą ZWO nr 3850/2020 z dnia 30 listopada 2020 r.).

Dopełnieniem Instrukcji Wykonawczych jest dokument *Listy sprawdzające i wzory dokumentów wykorzystywane do realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020* Tom 9 Zakres: Odzyskiwanie kwot - Wersja nr 17.

Ponadto zapisy dot. odzyskiwania kwot znajdują się w umowach zawieranych z beneficjentami oraz decyzjach. W ramach przeglądu procedur analizowane był wzór Decyzji o dofinansowanie Projektu w ramach Osi priorytetowej IX – Wysoka jakość edukacji, Działanie 9.1 Rozwój edukacji, Poddziałanie

9.1.1 Wsparcie kształcenia ogólnego Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020 (zw. dalej *decyzją*).

Przeprowadzony przegląd potwierdził, iż zapisy IW są zgodne z regulacjami zawartymi w Ustawie wdrożeniowej, Ustawie o finansach publicznych, Kodeksie postępowania administracyjnego, Ustawie o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2020 r. poz. nr 1427 z późn. zm.), Wytycznych w zakresie sposobu korygowania i odzyskiwania nieprawidłowych wydatków oraz zgłaszania nieprawidłowości w ramach programów operacyjnych polityki spójności na lata 2014-2020.

RFE przedstawił IP WUP 12 rekomendacji zmiany/poprawy zapisów Instrukcji Wykonawczej. Mają one charakter porządkujący oraz doprecyzowujący. Nie zmieniają one istotnych czynności realizowanych w procesie, który realizowany jest we współpracy kilku komórek, głównie Stanowiska ds. nieprawidłowości i odzyskiwania kwot oraz Zespołu ds. organizacji.

Zgodnie z zapisami IW Instytucja po bezskutecznym wezwaniu beneficjenta do zwrotu środków lub niewyrażenia przez beneficjenta zgody na pomniejszenie kolejnych płatności, wydaje decyzję określającą kwotę przypadającą do zwrotu, termin od którego nalicza się odsetki oraz sposób zwrotu środków. Dodatkowo beneficjent zostaje wykluczony z możliwości otrzymania środków europejskich, jeżeli:

- otrzymał płatność na podstawie przedstawionych jako autentyczne dokumentów podrobionych, przerobionych lub potwierdzających nieprawdę, lub
- nie zwrócił środków w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji, lub
- okoliczności wykorzystania środków niezgodnie z przeznaczeniem, naruszeniem procedur lub pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości wystąpiły wskutek popełnienia przestępstwa przez beneficjenta, partnera, podmiot upoważniony do dokonywania wydatków, a w przypadku gdy podmioty te nie są osobami fizycznymi – osobę uprawnioną do wykonywania w ramach projektu czynności w imieniu beneficjenta, przy czym fakt popełnienia przestępstwa został potwierdzony prawomocnym wyrokiem sądu.

Zgodnie z zapisami IW okres wykluczenia rozpoczyna się od dnia kiedy decyzja stała się ostateczna, a kończy się z upływem 3 lat od dnia dokonania zwrotu tych środków.

RFE zaproponował uściślić zapis, iż w przypadku, gdy okoliczności, o których mowa w art. 207 ust. 4 pkt 1 i 4 ufp, zostaną stwierdzone po dniu, w którym decyzja stała się ostateczna, okres wykluczenia rozpoczyna się od dnia stwierdzenia tych okoliczności.

Procedura odzyskiwania środków określona w art. 207 ufp może polegać na pomniejszeniu kolejnych płatności na rzecz beneficjenta, o ile taka możliwość istnieje, albo na dokonaniu przez beneficjenta zwrotu środków na rachunki wskazane przez właściwą instytucję. W IW IP WUP zapisy dot. możliwości pomniejszenia kolejnych płatności na rzecz beneficjenta były niejasne. W „Krótkim opisie podprocesu znajduje się informacja o możliwości pomniejszenia kolejnych transz, natomiast w Instrukcji dla podprocesu 7.1.2.2. nie ma do tego odwołania.

Z ww. powodu RFE zaproponował, aby zawrzeć w Instrukcji dla podprocesu 7.1.2.2. *Odzyskiwanie kwot nieprawidłowości podlegających zwrotowi* zapisy dot. działań pracowników IP, w sytuacji, gdy odzyskanie środków od beneficjenta nastąpi poprzez pomniejszenie kolejnej transzy płatności.

Trzecia rekomendacja dot. doprecyzowania lub usunięcia zapisu dot. przekazywania informacji o nieprawidłowości dysponentowi. Z zapisów IW nie wynika, kogo należy rozumieć pod tym pojęciem.

Analogicznie jak w przypadku IW IZ RFE zaproponował wpisanie w IW IP możliwości doręczenia pism w sprawie drogą elektroniczną w sytuacjach przewidzianych w odpowiednich przepisach prawa.

Kolejną rekomendacją RFE było wpisanie w IW IP czynności, które składają się na postępowanie wyjaśniające, takich jak monitorowanie czy beneficjent złożył wniosek o przeprowadzenie dowodu w sprawie, wydanie postanowienia o dopuszczeniu lub odmowie dopuszczenia dowodu. Po zakończeniu postępowania dowodowego wpisanie czynności sporządzenie zawiadomienia o możliwości zapoznania się z aktami sprawy wraz z informacją o zakończeniu zbierania materiału dowodowego w sprawie.

RFE zaproponował zamieszczenie w tomie 9 LSiWD listy sprawdzającej dla wydania decyzji administracyjnej w I instancji przez IP. W IW znajdował się zapis, iż pracownik sporządza taką listę.

Ponadto RFE zasugerował zamieszczenie w tomie 9 LSiWD listy sprawdzającej dotyczącej przygotowania i przesłania odwołania do IZ.

W treści *Instrukcji dla podprocesu nr 7.1.2.2.* nie zawarto czynności sporządzenia upomnienia. Wystawienie upomnienia poprzedza sporządzenie wniosku o wszczęcie egzekucji administracyjnej i tytułu wykonawczego. RFE rekomendował zamieszczenie czynności sporządzenia upomnienia.

Ponadto RFE rekomendował zawarcie w Instrukcji dla podprocesu nr 7.1.2.2. Odzyskiwanie kwot nieprawidłowości podlegających zwrotowi czynności pracowników związanych ze zgłoszeniem beneficjenta do Rejestru Podmiotów Wykluczonych w sytuacji gdy zostaną spełnione ustawowe przesłanki wykluczenia beneficjenta z możliwości otrzymania środków oraz późniejszą aktualizacją ww. zgłoszenia.

W IW zawarto odrębną Instrukcję dla podprocesu 7.1.2.3. odzyskiwania kwot korekt wydatków kwalifikowalnych podlegających zwrotowi, odsetek z art.189 ufp, oszczędności na koniec projektu, wydatków niekwalifikowalnych wykazanych w końcowym wniosku o płatność. W ocenie RFE opisane czynności pokrywają się z działaniami opisanymi w 7.1.2.2 Instrukcje dla podprocesu Odzyskiwanie kwot nieprawidłowości podlegających zwrotowi. RFE rekomendował przeprowadzenie analizy, czy nie jest uzasadnione połączenie tych podprocesów.

RFE ocenił, iż wzory pism stosowane przez IP są czytelne, zrozumiałe i odpowiadają wymaganiom wynikającym z przepisów prawa. RFE zaproponował umieścić we wzorze wezwania zapis umożliwiający wyrażenie przez beneficjenta zgody na pomniejszenie kolejnych płatności, tak jak ma to miejsce w piśmie nr 9.1.2 Wzór wezwania Beneficjenta do zwrotu środków lub do wyrażenia zgody na pomniejszenie kolejnych płatności dla IZ RPO WO 2014-2020. Ocena, czy zapis umożliwiający wyrażenie zgody na pomniejszenie kolejnej płatności ma zastosowanie do konkretnej sytuacji danego beneficjenta należy do IP.

Natomiast w przypadku Wzoru decyzji administracyjnej dla IP RPO WO 2014-2020 określającej do zwrotu należności przez beneficjentów RFE zaproponował by zamiast formuły „wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania beneficjentowi transz(-y) dofinansowania do dnia obciążenia rachunku bankowego beneficjenta” zamieścić wykropkowane miejsce na wpisanie przez pracownika konkretnej daty, od której należy obliczyć odsetki.

Ad. 3) Przeprowadzenie procedury odzyskiwania środków przez Instytucję Pośredniczącą – Opolskie Centrum Rozwoju Gospodarki .

Zgodnie z dokumentem *Opis funkcji i procedur obowiązujących w Instytucji Zarządzającej oraz Instytucji Certyfikującej Regionalny Program Operacyjny Województwa Opolskiego na lata 2014-2020 (wersja nr 16)* na mocy art. 123 ust. 7 Rozporządzenia nr 1303/2013 IZ RPO WO 2014-2020 powierzyła OCRG wdrażanie następujących działań RPO WO 2014-2020: 1.1, 2.4, 2.1, 3.4, 3.2.3., 10.1.2. W Porozumieniu w sprawie przekazania zadań z zakresu realizacji ww. działań zawartym w dniu 11 marca 2015 r. wskazano, iż do zadań IP należy m. in. wykonywanie wszystkich czynności związanych z odzyskiwaniem kwot podlegających zwrotowi od beneficjentów. Obejmuje to wydawanie decyzji administracyjnych, o których mowa w Ustawie o finansach publicznych, w tym w szczególności w art. 207 ust. 9, art. 189 ust. 3b, 3c, art. 61 i 64 oraz prowadzenie postępowań egzekucyjnych związanych z odzyskiwaniem kwot podlegających zwrotowi.

Przegląd procedur został przeprowadzony w oparciu o zapisy IW IP wersja nr 20 (dokument przyjęty uchwałą ZWO nr 4498/2021 z dnia 29 marca 2021 r.).

Z uwagi na specyfikę procesu, zapisy dot. odzyskiwania środków zostały zawarte w umowie o dofinansowanie/decyzji o dofinansowaniu. Przegląd procedur powstał w oparciu o zapisy wzoru Umowy o dofinansowanie Projektu wdrażanego przez Instytucję Pośredniczącą w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020 w ramach Osi priorytetowej II – Konkurencyjna gospodarka Działanie 2.1.2 Wsparcie TIK w przedsiębiorstwach.

Podproces odzyskiwania kwot jest realizowany przez Dział Windykacji w OCRG. Jest uruchamiany, gdy środki przeznaczone na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich zostaną przez Beneficjenta wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem, z naruszeniem procedur obowiązujących przy ich wykorzystaniu bądź pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości. Zgodnie z zapisami IW Instytucja Pośrednicząca, po bezskutecznym wezwaniu beneficjenta do zwrotu środków lub niewyrażenia przez beneficjenta zgody na pomniejszenie kolejnych płatności, wydaje decyzję określającą kwotę przypadającą do zwrotu, termin od którego nalicza się odsetki oraz sposób zwrotu środków. Dodatkowo beneficjent zostaje wykluczony z możliwości otrzymania środków europejskich, jeżeli:

- otrzymał płatność na podstawie przedstawionych jako autentyczne dokumentów podrobionych, przerobionych lub potwierdzających nieprawdę, lub
- nie zwrócił środków w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji, lub
- okoliczności wykorzystania środków niezgodnie z przeznaczeniem, naruszeniem procedur lub pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości wystąpiły wskutek popełnienia przestępstwa przez beneficjenta, partnera, podmiot upoważniony do dokonywania wydatków, a w przypadku gdy podmioty te nie są osobami fizycznymi – osobę uprawnioną do wykonywania w ramach projektu czynności w imieniu beneficjenta, przy czym fakt popełnienia przestępstwa został potwierdzony prawomocnym wyrokiem sądu.

Zgodnie z zapisami IW „decyzja dotyczyć będzie wykluczenia z możliwości otrzymania środków europejskich na okres 3 lat od dnia dokonania ich zwrotu.”

RFE przedstawił 11 rekomendacji dot. zmiany zapisów w IW, które zostały zaakceptowane przez IP. Zmiany te mają charakter porządkujący, doprecyzowujący. Nie zmieniają one istotnych czynności realizowanych w procesie.

Pierwsza rekomendacja dotyczyła określenia okresu wykluczenia. RFE zaproponował zapis, iż okres wykluczenia rozpoczyna się od dnia kiedy decyzja stała się ostateczna, a kończy się z upływem 3 lat

od dnia dokonania zwrotu tych środków. W przypadku, gdy okoliczności, o których mowa w art. 207 ust. 4 pkt 1 i 4 ufp, zostaną stwierdzone po dniu, w którym decyzja stała się ostateczna, okres wykluczenia rozpoczyna się od dnia stwierdzenia tych okoliczności.

Drugą kwestią, na którą zwrócił RFE było sporządzenie pisma zawierającego wezwanie do zwrotu środków lub wyrażania zgody na pomniejszenie kolejnych płatności w terminie 14 dni od jego doręczenia. W Instrukcji wskazano, iż sporządza je pracownik Działu Rozliczeń Projektów lub Działu Windykacji. Nie doprecyzowano jednak od czego zależy ten podział. RFE zaproponował, aby wskazać w IW w jakich sytuacjach pracownik DW sporządza pismo zawierające wezwanie do zwrotu środków lub wyrażenia zgody na pomniejszenie kolejnych płatności.

Ponadto RFE zaproponował, aby wpisać w IW IP możliwości doręczenia pism w sprawie drogą elektroniczną.

W IW wskazano, że Pracownik DW sporządza pismo do Beneficjenta o możliwości zapoznania się z materiałem dowodowym. Zgodnie z kpa Beneficjent ma prawo złożenia wniosku o przeprowadzenie dowodu w sprawie. W *Instrukcji dla podprocesu 7.1.2* nie ujęto takiej możliwości i nie wskazano działań pracownika DW w sytuacji, gdy beneficjent skorzysta z tego prawa. Wobec powyższego RFE rekomendował uzupełnienie *Instrukcji dla podprocesu 7.1.2* o czynność monitorowania czy beneficjent złożył wniosek o przeprowadzenie dowodu w sprawie, wydanie postanowienia o dopuszczeniu lub odmowie dopuszczenia dowodu.

RFE zwrócił uwagę, iż w IW wskazano, że Pracownik DW aktualizuje kwoty w rejestrze obciążeń na projekcie, gdy decyzja uprawomocni się. W ocenie RFE aktualizacja zapisów rejestru obciążeń na projekcie powinna mieć miejsce, gdy decyzja staje się ostateczna.

RFE zaproponował zmianę zapisów dot. przekazania odwołania do IZ, w sytuacji gdy IP w trybie autokontroli zmienia wydaną przez siebie decyzję.

Zwrócił uwagę na zapisy IW, które dopuszczały aktualizację danych w rejestrze obciążeń na projekcie w terminie do 30 dni roboczych i zaproponował skrócenie tego terminu.

Ponadto RFE zaproponował doprecyzowanie zapisów IW poprzez zastąpienie ogólnego pojęcia „właściwy organ odwoławczy” bezpośrednim wskazaniem Instytucji Zarządzającej.

Kolejną rekomendacją było doprecyzowanie zapisów dot. rozpoczęcia egzekucji. Zgodnie z IW jeśli pomimo otrzymania upomnienia Beneficjent nie zwrócił dofinansowania, pracownik przygotowuje tytuł wykonawczy oraz ewidencję tytułów wykonawczych. Zgodnie z art. 26 § 1 ustawy Postępowanie egzekucyjne w administracji „Postępowanie egzekucyjne wszczyna się na wniosek wierzyciela o wszczęcie egzekucji administracyjnej i na podstawie wystawionego przez niego tytułu wykonawczego, sporządzonego według ustalonego wzoru.” RFE zaproponował, aby wskazać, iż pracownik DW przygotowuje wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego oraz tytuł wykonawczy.

RFE rekomendował doprecyzowanie zapisów IW dotyczących zgłoszenia Beneficjenta do rejestru podmiotów wykluczonych. W przypadku, gdy okoliczności, o których mowa w art. 207 ust. 4 pkt 1 i 4 ufp, zostaną stwierdzone po dniu, w którym decyzja stała się ostateczna, pracownik DW dokonuje zgłoszenia niezwłocznie po uzyskaniu informacji o zaistnieniu ww. przesłanek.

Ostatnia rekomendacja dotyczyła dokumentu *Listy sprawdzające i wzory dokumentów wykorzystywane do realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020* Tom 9 Zakres: Odzyskiwanie kwot - Wersja nr 17. Znajdujące się tam wzory pism nie zawierały odniesienia do IP OCRG. RFE zaproponował zmodyfikowanie istniejących wzorów pism lub zamieszczanie własnych wzorów pism stosowanych przez IP OCRG.

3.3 Propozycje usprawnień

W 2021 r. RFE nie sformułował rekomendacji dla IZ i IP innych niż wynikające z przeglądu procedur, które zostały omówione powyżej. Otrzymane zgłoszenia dotyczyły pojedynczych przypadków i nie wskazały na istnienie problemów w systemie wdrażania RPO WO 2014-2020. Zawieszenie stosowania części Wytycznych horyzontalnych oraz działania podjęte przez IZ/IP na poziomie regionalnym pozwoliły na wdrażania RPO WO 2014-2020 pomimo niesprzyjających warunków w postaci ograniczeń związanych z pandemią.

Czynnikiem świadczącym o wysokiej jakości pracy IZ oraz IP jest utrzymywanie przez województwo opolskie czołowych miejsc w rankingach województw dotyczących kontraktacji oraz wypłacania środków europejskich. Oznacza to, iż proces wyboru projektów przebiega sprawnie, umowy są podpisywane bez zbędnej zwłoki, a beneficjenci, którzy złożą prawidłowe wnioski o płatność szybko otrzymują środki, o które wnioskuje. Dodatkowo beneficjentom oferowane jest wsparcie w zakresie przygotowania, realizacji oraz rozliczania projektów poprzez szkolenia tematyczne, np. z zakresu udzielania zamówień w ramach projektów.

Na wysoką ocenę działania IZ oraz IP składa się praca wszystkich zatrudnionych w tych instytucjach osób. Ich kompetencje i doświadczenia mają bezpośrednie przełożenia na jakość obsługi beneficjentów. Zgodnie z opracowaniem „Zarządzanie strategiczne wdrażania funduszy strukturalnych w województwie opolskim”¹ wskaźnik rezultatu pn. „poziom fluktuacji pracowników w instytucjach zaangażowanych w politykę spójności” dla województwa opolskiego na rok 2023 został ustalony na poziomie 10 %. W roku 2020 wskaźnik ten wynosił 7,91% i zakłada się, iż zostanie on utrzymany.

Poza działaniami związanymi z wdrażaniem perspektywy finansowej 2014-2020 w 2021 r. ZWO realizował prace nad nowym programem regionalnym Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-27.

W dniach 30 września - 7 listopada 2021 r. miały miejsce konsultacje społeczne FEO 2021-27. RFE wskazał IZ, iż odbiorcy mogą mieć problem z pełnym zrozumieniem jego treści. W dokumencie zastosowano szereg kodów dot. m. in. zakresów interwencji, formy finansowania, uzupełniających obszarów tematycznych EFS+. Nie zawarto w nim jednak wyjaśnienia, co one oznaczają. RFE przygotował tabelę z objaśnieniami dot. wszystkich kodów występujących w FEO i zaproponował umieszczenie linku do tego opracowania na stronie internetowej pod projektem programu FEO 2021-2027.

Drugą kwestią, na którą zwrócił uwagę RFE była składnia zdań w FEO 2021-2027. W dokumencie występują zdania długie, wielokrotnie złożone oraz/lub o nienaturalnym szyku. Zalecenia dot. prostego języka sugerują używanie zdań krótkich, niezłożonych, które są łatwiej zrozumiałe dla przeciętnego odbiorcy. IZ nie odniosła się do przedstawionych propozycji.

3.4 Analiza działań informacyjno-promocyjnych

RFE przeanalizował działania promocyjne – informacyjne realizowane przez IZ/IP. Pozytywnie ocenił aktywność na profilach społecznościowych, zwłaszcza na Facebook’u oraz instagramie. Profile „Europejskie Opolskie” oraz „Opolska Mama ma moc” przekazują informacje o aktualnych wydarzeniach związanych z wdrażaniem funduszy w województwie opolskim w przystępny i atrakcyjny wizualnie sposób. W ramach działań „Opolska Mama ma moc” promowane są zwłaszcza projekty tematycznie związane z funkcjonowaniem rodziny, np. badania prenatalne, szkoły rodzenia,

¹ J. Szlachta, A. Buła, K. Bedrunka, „Zarządzanie strategiczne wdrażania funduszy strukturalnych w województwie opolskim” Dostęp: https://rpo.opolskie.pl/wp-content/uploads/2022/02/Opolskie_Reflection_paper_nr_4_KPZK_PAN.pdf

rodzicielstwo zastępcze, opolskie nianie, czyli wsparcie dziecka do 3. roku życia, edukacja w szkole, kształcenie ustawiczne w nowym podejściu Europejskiego Budżetu Obywatelskiego.

Wyjątkową inicjatywą jest akcja „Opolskie ambasadorki EU”. Skupia ona wybitne kobiety, których działalność zawodowa lub społeczna związana jest z realizacją projektów współfinansowanych ze środków europejskich. Dzięki ich pracy członkowie społeczności mogą bezpośrednio doświadczać korzyści płynących z bycia obywatelem UE.

Dodatkowo województwo bierze udział w Dniach Otwartych Funduszy Europejskich. Podczas odbywających się wówczas imprez beneficjenci przedstawiają zrealizowane przez nich projekty.

W roku 2021 IZ oraz IP zorganizowały szkolenia dla beneficjentów. Dotyczyły one problematyki udzielania zamówień w ramach projektu oraz promocji. W ocenie RFE powyższy zakres tematyczny jest odpowiedni na tym etapie wdrażania programu.

W ocenie RFE działania promocyjno-informacyjne są skierowane do różnych odbiorców, czytelne. W związku z powyższym RFE nie przedstawił propozycji usprawnień w powyższym zakresie.

3.5 Informacje dodatkowe.

1. RFE regularnie uczestniczy w spotkaniach z pozostałymi Rzecznikami, które odbywają się obecnie na platformie zoom.
2. W ramach działań informacyjno-promocyjnych RFE przygotował komunikat dot. roli i zadań Rzecznika wraz z podaniem danych kontaktowych. Komunikat ten jest regularnie publikowany w newsletterze Informator Europejski;
3. RFE uczestniczy w Posiedzeniach Międzyinstytucjonalnego Zespołu ds. Wdrażania RPO WO 2014-2020.
4. RFE jest obserwatorem w ramach Komitetu Monitorującego RPO WO 2014-2020.